

Határozatok Tára

MELCHIOR WATHELET
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2017. november 16.¹

C-560/16. sz. ügy

E.ON Czech Holding AG
kontra
Michael Dědouch,
Petr Streitberg,
Pavel Suda

(a Nejvyšší soud [legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – 44/2001/EK rendelet – Joghatóság a polgári és kereskedelmi ügyekben – Kizárólagos joghatóság – A 22. cikk 2. pontja – Valamely tagállam területén székhellyel rendelkező társaságok vagy más jogi személyek szervei által hozott határozatok érvényessége – Ezen tagállam bíróságainak kizárólagos joghatósága – Valamely társaság közgyűlésének olyan határozata, amely elrendeli e társaság kisebbségi részvényesei értékpapírjainak ugyanezen társaság többségi részvénytulajdonosára való átruházását, és amely megállapítja az említett többségi részvénytulajdonos által a kisebbségi részvényeseknek nyújtandó ellentételezés összegét – Bírósági eljárás, amelynek tárgya az ezen ellentételezés észszerűségének felülvizsgálata”

I. Bevezetés

1. A Bíróság Hivatalához 2016. november 4-én érkezett előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 22. cikke 2. pontjának értelmezésére vonatkozik.²

2. E kérelmet az E.ON Czech Holding AG (a továbbiakban: E.ON), valamint Michael Dědouch, Petr Streitberg és Pavel Suda (a továbbiakban: M. Dědouch és társai) között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya azon ellentételezés észszerű jellegének felülvizsgálata, amely ellentételezést a kisebbségi részvényesek kiszorítására irányuló eljárás (*squeeze out*) keretében az E.ON-nak kellett nyújtania M. Dědouch és társai részére a Jihočeská plynárenská társaságban fennálló értékpapírjaik kötelező átruházását követően.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

3. A 44/2001 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerint „[e] rendelet rendelkezéseire is figyelemmel valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.”

4. E rendelet 5. cikke a következőt írja elő:

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban perelhető:

1. a) ha az eljárás tárgya egy szerződés vagy egy szerződéses igény, akkor a vitatott kötelezettség teljesítésének helye szerinti bíróság előtt;
- b) e rendelkezés értelmében, eltérő megállapodás hiányában a kötelezettség teljesítésének helye:
 - ingó dolog értékesítése esetén a tagállam területén az a hely, ahol a szerződés alapján az adott dolgot leszállították, vagy le kellett volna szállítani,
 - szolgáltatás nyújtása esetén a tagállam területén az a hely, ahol a szerződés szerint a szolgáltatást nyújtották, vagy kellett volna nyújtani;
- c) amennyiben a b) pont [helyesen: b) alpont] nem alkalmazható, az a) pontot [helyesen: a) alpontot] kell alkalmazni;

[...]

3. jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet;

[...]”

5. A 44/2001 rendelet 6. cikkének 1. pontja szerint valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy perelhető továbbá „amennyiben több személy együttes perlése esetén az adott személy az alperesek egyike, bármely alperes lakóhelyének bírósága előtt, feltéve hogy a keresetek között olyan szoros kapcsolat áll fenn, hogy az elkülönített eljárásokban hozott, egymásnak ellentmondó határozatok elkerülése érdekében célszerű azokat együttesen tárgyalni, és róluk együtt határozni”.

6. A 44/2001 rendelet 22. cikke kimondja:

„A lakóhelyre való tekintet nélkül a következő bíróságok kizárólagos joghatósággal rendelkeznek:

[...]

2. olyan eljárásra, amelynek tárgya társaság vagy más jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek társulásának érvénytelensége vagy megszűnése, létesítő okiratának érvényessége vagy ezek szerveit határozatának érvényessége, annak a tagállamnak a bírósága, ahol a társaság, jogi személy vagy társulás székhelye található A székhely meghatározásának tekintetében a bíróságnak saját nemzetközi magánjogi szabályait kell alkalmaznia;

[...]”.

B. A cseh jog

7. A zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (a kereskedelmi törvénykönyvről szóló 513/1991. sz. törvény, a továbbiakban: cseh kereskedelmi törvénykönyv) alapeljárásra alkalmazandó változatának 183i. §-a kimondja:

„(1) Az a személy, akinek egy céltársaságban részesedést biztosító értékpapírai vannak a) amelyek együttes névértéke eléri az alaptőke legalább 90%-át, vagy b) amelyek együttes névértéke legalább a társaság részvényeinek 90%-a feletti rendelkezési jogot biztosít számára, vagy c) amelyek a társaságban fennálló szavazati jogok legalább 90%-át képviselik (a továbbiakban: többségi részvénytulajdonos), jogosult kérni az igazgatótanácstól a közgyűlés összehívását az arról való határozathozatal céljából, hogy a társaság valamennyi, részesedést biztosító értékpapírját e személyre ruházzák át.

[...]

(3) A közgyűlési határozatban meg kell határozni a többségi részvénytulajdonost, azokat az adatokat, amelyek igazolják, hogy a részvénytulajdonos többségi részvénytulajdonosnak minősül, az ellentételezés [...] összegét, valamint az ellentételezés megfizetésének határidejét.”

8. A cseh kereskedelmi törvénykönyv 183k. §-a a következőket írja elő:

„(1) A részesedést biztosító értékpapírok tulajdonosai [...] kérhetik a bíróságtól, hogy vizsgálja felül az ellentételezés észszerűségét; [...]

[...]

(3) Az eltérő mértékű ellentételezésre jogot biztosító bírósági határozat kötelező erejű a többségi részvénytulajdonosra és a céltársaságra nézve – ami a biztosított jogok alapját illeti –, valamint a részesedést biztosító értékpapír többi tulajdonosára. [...]

(4) Az ellentételezés észszerűtlen voltát megállapító határozat nem teszi érvénytelenné a 183i. § (1) bekezdése alapján elfogadott közgyűlési határozatot.

(5) Az ellentételezés észszerűtlen voltát megállapító határozatra nem lehet a közgyűlés által elfogadott határozat érvénytelenségének megállapítására irányuló, a 131. § szerinti keresetben hivatkozni.”

III. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

9. A Jihočeská plynárenská, cseh jog szerinti részvénytársaság (székhelye: České Budějovice, Cseh Köztársaság) 2006. december 8-i közgyűlésén határozatot fogadtak el e társaság valamennyi, részesedést biztosító értékpapírjának a többségi részvénytulajdonos, az E.ON (székhelye: München, Németország) részére történő átruházásáról.

10. E határozat tartalmazta az E.ON által a kisebbségi részvényeseknek az ezen átruházást követően nyújtandó ellentételezés összegét.

11. A Jihočeská plynárenskával és az E.ON-nal szemben 2007. január 26-án benyújtott keresetükben M. Dédouch és társai kérték, hogy a Krajský soud v Českých Budějovicích (České Budějovice-i regionális bíróság, Cseh Köztársaság) vizsgálja felül ezen ellentételezés észszerűségét.

12. Ezen eljárás során az E.ON előadta azt a kifogását, amely szerint a cseh bíróságok nem rendelkeznek joghatósággal, arra hivatkozva, hogy csak a német bíróságoknak van joghatósága, figyelemmel a többségi részvénytulajdonos székhelyére.

13. 2009. augusztus 26-i végzésében a Krajský soud v Českých Budějovicích (České Budějovice-i regionális bíróság) azzal az indokkal utasította el ezt a kifogást, hogy a 44/2001 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése alapján a cseh bíróságok rendelkeznek joghatósággal az M. Dědouch és társai által benyújtott kereset elbírálására.

14. Az E.ON ezen határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő a Vrchní soud v Praze (prágai felsőbíróság, Cseh Köztársaság) előtt, amely 2010. június 22-i végzésében kimondta, hogy az elé terjesztett jogvitára ezen rendelet 22. cikkének 2. pontját kell alkalmazni, valamint hogy az – figyelemmel a Jihočeská plynárenská székhelyére – a cseh bíróságoknak biztosítja a joghatóságot.

15. Az Ústavní soud (alkotmánybíróság, Cseh Köztársaság), amelyhez az E.ON alkotmányossági panaszt nyújtott be, 2012. szeptember 11-i ítéletével hatályon kívül helyezte ezt a végzést, és az ügyet visszautalta a Vrchní soud v Praze (prágai felsőbíróság) elé.

16. 2014. május 2-i végzésével a Vrchní soud v Praze (prágai felsőbíróság) megállapította, hogy a cseh bíróságoknak a 44/2001 rendelet 5. cikke 1. pontjának a) alpontja alapján van joghatósága.

17. Az E.ON felülvizsgálati kérelmet nyújtott be ezen végzéssel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz.

18. E körülmények között a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni a [44/2001] rendelet 22. cikkének 2. pontját, hogy annak hatálya kiterjed azon ellentételezés észszerűségének felülvizsgálatára irányuló eljárásra, amely ellentételezést a többségi részvénytulajdonos köteles nyújtani a részesedést biztosító értékpapírok ellenértékéért a részesedést biztosító értékpapírok korábbi tulajdonosainak, amely részesedést biztosító értékpapírokat a részvénytársaság közgyűlési határozata alapján kötelező jelleggel ruházták át e többségi részvénytulajdonosra (azaz úgynevezett *squeeze out* [kiszorítási művelet] révén), amennyiben a nyilvánosan működő részvénytársaság közgyűlésén elfogadott határozat meghatározza az észszerű ellentételezés összegét, továbbá az eltérő összegű ellentételezésre való jogosultságot megállapító bírósági határozat kötelező erejű a többségi részvénytulajdonosra és a céltársaságra a biztosított jogok alapjaként és a részesedést biztosító értékpapír többi tulajdonosával szemben?
- 2) Amennyiben az első kérdésre a válasz nemleges, úgy kell-e értelmezni a [44/2001] rendelet 5. cikke 1. [pontjának] a) alpontját, hogy annak hatálya kiterjed az előző kérdésben meghatározott ellentételezés észszerűségének felülvizsgálatára irányuló eljárásra?
- 3) Amennyiben a válasz mindkét előző kérdésre nemleges, úgy kell-e értelmezni a [44/2001] rendelet 5. cikkének 3. [pontját], hogy annak hatálya kiterjed az első kérdésben meghatározott ellentételezés észszerűségének felülvizsgálatára irányuló eljárásra?”

IV. A Bíróság előtti eljárás

19. Az E.ON, M. Dědouch és társai, a cseh kormány és az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket nyújtott be. Mivel tárgyalás tartására irányuló, indokolással ellátott kérelmet senki nem terjesztett elő, és a Bíróság úgy ítélte meg, hogy elegendő információval rendelkezik, úgy határozott, hogy nem tart tárgyalást.

V. Elemzés

20. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a társaság székhelye szerinti bíróságok kizárólagos joghatósága (a 44/2001 rendelet 22. cikkének 2. pontja) vagy az eljárás tárgyát képező szerződéses kötelezettség teljesítésének helye szerinti bíróságok különös joghatósága (a 44/2001 rendelet 5. cikke 1. pontjának a) alpontja) vagy pedig a káresemény bekövetkezésének vagy esetleges bekövetkezésének helye szerinti bíróságok különös joghatósága (a 44/2001 rendelet 5. cikkének 3. pontja) alá tartozik-e az olyan kereset, amely kizorítási eljárás (*squeeze out*) keretében valamely társaság többségi részvénytulajdonosa által ugyanezen társaság kisebbségi részvényeseinek fizetendő ellentételezés észszerű jellegére vonatkozik.

21. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 44/2001 rendelet szerkezeti problémáját emeli ki (amely probléma a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³ hatálya alatt fennmaradt), tudniillik a társaságokon belüli jogviták – mint például részvényesek közötti vagy részvényesek és vezetők közötti, illetve a társaság és vezetői közötti jogviták – rendezésére vonatkozóan a rendeletben nincs joghatósági szabály.⁴

22. Ugyanis a 44/2001 rendelet 22. cikkének 2. pontja csak „[...] a társaságok [...] érvénytelenségével vagy megszűnésével vagy ezek szervei határozatainak érvényességével” kapcsolatos kérdésekre vonatkoznak. A társasági jogi jogviták azonban nem szükségszerűen foglalják magukban a társaság szervei által hozott határozatok érvényességének és még kevésbé a társaság érvénytelenségének vagy megszűnésének kérdését. Ez a helyzet áll fenn a jelen ügyben, amelyben az alapjogvita – a cseh kereskedelmi törvénykönyv 183k. §-a (4) bekezdése szerint – nem a kisebbségi részvényesek kizorításáról hozott közgyűlési határozat érvényességéről szól, hanem kizárólag a többségi részvénytulajdonos által e részvények megszerzésért a kisebbségi részvényeseknek fizetendő ellentételezés összegéről.

23. A jogviták ezen típusára vonatkozó joghatósági szabály hiányának problémája tovább bonyolódik tekintettel arra, hogy az 5. cikk 1. és 3. pontjának rendelkezéseit nehéz az alapeljárásra alkalmazni, hiszen a kisebbségi részvényesek kizorítása és a közgyűlés határozatában megállapított ellentételezés nem szerződés, nem jogellenes károkozás, és nem is jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekmény vagy ilyen cselekményből fakadó igény.

24. Egyrészt nem áll fenn „az egyik fél által a másik felé szabadon vállalt olyan kötelezettség”,⁵ amely a 44/2001 rendelet 5. cikke 1. pontjának alkalmazását vonná maga után. Ugyanis a kisebbségi részvényesek kizorítására irányuló eljárás elve az, hogy a többségi részvénytulajdonos hozzájárulásuk nélkül elindíthatja az eljárást.

25. Másrészt bár a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlat szerint „a 44/2001 rendelet 5. cikkének 3. pontját minden olyan kérelemre alkalmazni kell, amely az alperes felelősségének megállapítására irányul, és amely nem kapcsolódik az e rendelet 5. cikkének 1. pontja szerinti »szerződés[hez] vagy [...] szerződéses igény[hez]«”⁶ az alapügyben szóban forgó eljárás nem az alperes felelősségének megállapítására irányul. Ellenkezőleg, az arra vonatkozik, hogy a közgyűlés által (és így nem szükségképpen vagy kizárólag a többségi részvénytulajdonos által) a cseh kereskedelmi törvénykönyv 183i. §-a (3) bekezdésének megfelelően megállapított ellentételezés észszerű-e, vagy sem.

3 HL 2012. L 351., 1. o.

4 Lásd ebben az értelemben: Paschalidis, P., *Freedom of Establishment and Private International Law for Corporations*, Oxford University Press, 2012, 2.09–2.29. pont.

5 2015. szeptember 10-i Holterman Ferho Exploitatie és társai ítélet (C-47/14, EU:C:2015:574, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

6 2015. szeptember 10-i Holterman Ferho Exploitatie és társai ítélet (C-47/14, EU:C:2015:574, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

26. E probléma nemcsak a kizorítási eljárásra jellemző, hanem a társasági jog több más fogalma – például a vezetőket terhelő lojalitási kötelezettség – kapcsán is felmerül. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján – amelyre a jelen indítvány 24. pontjában utaltam – a lojalitási kötelezettség olyan kötelezettség, amelyet valamely vezető vállal a társasággal szemben attól a pillanattól kezdődően, hogy a feladatai ellátását szabadon elfogadja. Ebben az értelemben a társaság vagy valamely részvényes e kötelezettség valamely vezető általi megszegésének megállapítására irányuló kérelme a 44/2001 rendelet 5. cikke 1. pontja a) alpontjának hatálya alá tartozik, de e rendelkezés értelmében véve e kötelezettségnek nincs meghatározott teljesítési helye, hiszen az a világon mindenhol fennáll. E rendelkezés alapján tehát lehetetlen konkrétan valamely tagállam bíróságainak joghatóságát megállapítani.

27. Amennyiben semmilyen kizárólagos vagy különös joghatósági ok nem áll fenn, rendszerint a 44/2001 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében rögzített általános szabályhoz kell visszanyúlni, amely szerint valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.⁷

28. Ebben az esetben a 44/2001 rendelet 22. cikke 2. pontjának szigorú értelmezése jöhet szóba.⁸ Mindazonáltal az olyan értelmezés, amely kizárja a szóban forgó jogvitát a rendelet hatálya alól (mert a cseh kereskedelmi törvénykönyv 183k. §-ának (4) bekezdése szerint e jogvitában nem a kisebbségi részvényesek kizorításáról hozott közgyűlési határozat érvényességét vitatják), ellentétes lenne e rendelet azon általános rendszerével és céljával, amelyeknek – a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint – iránymutatásként kell szolgálniuk a 44/2001 rendelet 22. cikkének értelmezéséhez.⁹

29. E tekintetben megjegyzem, hogy a 44/2001 rendelet 22. cikke 2. pontjának értelmezésére már kérték a Bíróságot. Bár – tudomásom szerint – a Bíróságnak még nem volt alkalmja arra, hogy a társasági jog által szabályozott, társaságon belüli jogvitával összefüggésben végezze el az értelmezést, ez nem akadályozta abban, hogy az e rendelkezés értelmezéséhez iránymutatásként szolgáló elveket ezen ítélkezési gyakorlatban megfogalmazza.¹⁰

30. Ilyen értelemben, amint azt a Bíróság a 2008. október 2-i Hasset és Doherty ítéletében (C-372/07, EU:C:2008:534) megállapította, „[a 44/2001 rendelet 22. cikkének rendelkezése], mint az egyezmény általános joghatósági szabályai alóli kivétel, nem értelmezhető a céljához képest kiterjesztő módon úgy, hogy annak eredményeként a felek elvesztenék a fórum megválasztásának egyébként őket megillető jogát, és bizonyos esetekben olyan bíróság elé kerülnének, amely egyik félnek sem lakóhely szerinti bírósága”¹¹.

7 Lásd: 2006. július 13-i Reisch Montage ítélet (C-103/05, EU:C:2006:471, 22. pont); 2011. május 12-i BVG-ítélet (C-144/10, EU:C:2011:300, 30. pont).

8 Lásd: 2006. július 13-i Reisch Montage ítélet (C-103/05, EU:C:2006:471, 22. pont); 2011. május 12-i BVG-ítélet (C-144/10, EU:C:2011:300, 30. pont).

9 Lásd: 2008. október 2-i Hasset és Doherty ítélet (C-372/07, EU:C:2008:534, 19. pont); 2011. május 12-i, BVG-ítélet (C-144/10, EU:C:2011:300, 29. és 30. pont).

10 Ugyanis a 2008. október 2-i Hasset és Doherty ítélet (C-372/07, EU:C:2008:534) alapjául szolgáló ügy egy angol jog szerinti szakmai érdekvédelmi szervezet és annak tagjai között, a köztük létrejött szerződés alapján zajló jogvitákra vonatkozott. Tehát nem az angol társasági jog hatálya alá tartozó jogvitáról volt szó. Ugyanez igaz az 1983. március 22-i Peters Bauunternehmung ítélet (34/82, EU:C:1983:87) alapjául szolgáló ügyre, amely valamely egyesületbe történő belépésről szóló szerződés hatálya alá tartozó jogvitákra vonatkozott. Az egyesület székhelye szerinti bíróságok kizárólagos joghatóságának kérdése még csak fel sem vetődött. A 2011. május 12-i BVG-ítélet (C-144/10, EU:C:2011:300) alapjául szolgáló ügy egy német jog szerinti társaság és annak hitelezője között, származékos pénzügyi eszközre vonatkozó szerződés kapcsán zajló jogvitára vonatkozott. A német társaság vitatta ezen szerződés – mint *ultra vires* aktus – érvényességét a létesítő okiratának a szervei által történő megsértésére hivatkozva. Nem társaságon belüli jogvitáról volt tehát szó, mivel a társasági jog által szabályozott kérdés, azaz az említett szerződés német társaság által történő megkötésének *ultra vires* jellegével kapcsolatos kérdés csak járulékos volt. A 2014. október 23-i flyLAL-Lithuanian Airlines ítélet (C-302/13, EU:C:2014:2319) alapjául szolgáló ügy egyrészt egy litván jog szerinti légitársaság, másrészt pedig egy lett jog szerinti légitársaság és egy, a rigai (Lettország) repülőteret üzemeltető, lett jog szerinti társaság közötti jogvitára vonatkozott. A litván jog szerinti légitársaság a versenyjog alperesek általi megsértéséből eredő kár megtérítését kívánta elérni. Tehát se nem társaságon belüli jogvitáról, se nem társasági jog által szabályozott kérdésről volt szó.

11 Lásd: 19. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

31. A Bíróság szerint „a társaság székhelye szerinti tagállam kizárólagos joghatóságát előíró kivételnek lényegében a joghatóság összpontosítása a célja annak elkerülése érdekében, hogy egymásnak ellentmondó határozatok szülessenek a társaság létezését és szervei döntéseinek érvényességét illetően”.¹²

32. Úgy vélem, hogy e célt jobban szolgálná az, ha a 22. cikk 2. pontjának az alapvető célkitűzésével összhangban álló értelmezést adnánk szövegének szigorú és formális értelmezése helyett.

33. Ugyanis, amint azt a Bíróság már megállapította, „a társaság székhelye szerinti tagállam bíróságai látszanak a legjobb helyzetben lévőknek [...] [a társaságok létezésére és szervei döntéseinek érvényességére vonatkozó] jogviták eldöntése szempontjából, különösen, mivel a társaság működésének nyilvánosságával összefüggő alakítások ebben az államban jelennek meg. A gondos igazságszolgáltatás érdekeit szolgálja tehát a kizárólagos joghatóság biztosítása ezen bíróságok részére”¹³.

34. Véleményem szerint ugyanez vonatkozik a cseh bíróságokra az alapügyben szóban forgó jogvita esetében. Úgy gondolom, hogy a cseh bíróságok vannak a legmegfelelőbb helyzetben e jogvita elbírálása és a cseh jognak megfelelő rendezése szempontjából, mivel e jogvita a kisebbségi részvényeseknek valamely cseh jog szerinti társaságból a többségi részvénytulajdonos által történő kizorítására irányuló eljárásra vonatkozik, és a többségi részvénytulajdonos, az E.ON nem vitatja, hogy a cseh jog a jogvita érdemére alkalmazandó jog akkor is, ha a 44/2001 rendelet 2. cikke alapján e jogvita a német bíróságok joghatósága alá tartozik.

35. Ráadásul úgy vélem, hogy a 44/2001 rendelet 22. cikkének 2. pontja alapján azon társaság székhelye szerinti bíróságok joghatósága, amelynek belső ügyei képezik a jogvita tárgyát, nem sértené a 44/2001 rendelet által kitűzött előreláthatósági célt,¹⁴ mivel valamely társaság részvényesei, és főképpen a többségi részvénytulajdonos számára könnyen előrelátható, hogy minden társaságon belüli jogvita eldöntésére a székhely szerinti bíróságok lesznek a joghatósággal rendelkező bíróságok. A jelen esetben a cseh bíróságok az E.ON, valamint M. Dédouch és társai közötti jogvita eldöntésének természetes fórumai.

36. Ezen okokból kifolyólag úgy vélem, hogy a jelen ügy lehetőséget ad a Bíróság számára, hogy tisztázza a 44/2001 rendelet 22. cikke 2. pontjának a társaságokon belüli jogvitákra való alkalmazhatóságát. Olyan értelmezést javasolok, hogy e jogviták, így különösen a valamely társaság többségi részvénytulajdonosa és kisebbségi részvényesei között kizorítási eljárás keretében zajló jogviták, e rendelkezés hatálya alá tartoznak.

VI. Véggövetkeztetés

37. A fenti megállapításokra tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK rendelet 22. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy annak hatálya kiterjed azon ellentételezés észszerűségének felülvizsgálatára irányuló eljárásra, amely ellentételezést a többségi részvénytulajdonos köteles nyújtani azon részesedést

¹² 2008. október 2-i Hasset és Doherty ítélet (C-372/07, EU:C:2008:534, 20. pont).

¹³ 2008. október 2-i Hasset és Doherty ítélet (C-372/07, EU:C:2008:534, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹⁴ Lásd a 44/2001 rendelet (11) preambulumbekzdését. Lásd még ebben az értelemben: 2011. május 12-i BVG-ítélet (C-144/10, EU:C:2011:300, 33. és 35. pont).

biztosító értékpapírok ellenértékeként a részesedést biztosító értékpapírok korábbi tulajdonosainak (kisebbségi részvényesek), amelyeket a nyilvánosan működő részvénytársaságnak az átruházást előíró közgyűlési határozata alapján ruháztak át a többségi részvénytulajdonosra.